

YAPONİYA-AZƏRBAYCAN MÜNASİBƏTLƏRİ

2018

Bir göz qırpımında Azərbaycana səfir təyin olunmağımdan təxminən iki il keçmişdir.

Azərbaycan geosiyasi baxımdan, eyni zamanda zəngin neft və təbii qaz təminatçısı ölkəsi olaraq təkəcə Avropada deyil, dünyanın ümumi enerji təhlükəsizliyinin qorunması nöqtəyindən vacib rol oynayır və Yaponiya da öz növbəsində regionun inkişaf açarına sahib olan Azərbaycanla əlaqələrini davamlı şəkildə inkişaf etdirmişdir.

Ötən ilin sentyabr ayında Yaponiyanın Xarici İşlər Naziri cənab Taro Kono Azərbaycana səfər etmişdir. Yaponiya Xarici İşlər nazirinin 19 illik fasilədən sonra baş tutan səfəri Azərbaycan tərəfindən də böyük rəğbətlə qarşılanmış, Prezident İlham Əliyev, Baş nazir Novruz Məmmədov, Xarici İşlər naziri Elmar Məmmədov ilə olduqca məhsuldar görüşlər keçirilmişdir.

İki ölkə arasındakı iqtisadi münasibətlərin böyük dayaqlarından olan enerji sahəsində 2017-ci ilin sentyabr ayında Azəri-Çıraq-Günəşli neft yataqları blokunun işlənməsi üzrə Yaponiya şirkətləri ilə sazişin uzadılması davamlı olaraq uğurlu irəliləyişin göstəricisidir.

İqtisadi əməkdaşlıq sahəsində isə Yaponiya, Azərbaycan müstəqillik əldə etdiyindən bəri, dövlət quruculuğu və iqtisadi inkişafı dəstəkləmək üçün güzəştli kreditlər, qrant yardımları, texniki əməkdaşlıq, "Ot Kökləri və İnsan Təhlükəsizliyi" Qrant Proqramları və s. kimi geniş sahələrdə əməkdaşlıq həyata keçirməkdədir və bu il də müxtəlif regionlarda tibb, təhsil, su sistemi və s. sahələrdə insanların məişət həyatına dəstək olan "Ot Kökləri" qrant yardımı proqramı çərçivəsində 12 layihə üzrə qrant müqaviləsi imzalanmışdır. Yaponiya hökumətinin bu cür münasibəti Azərbaycan hökuməti tərəfindən yüksək qiymətləndirilir.

Mədəniyyət mübadiləsi sahəsində isə, Azərbaycanda olan hər kəsə ölkəmizi, eləcə də mədəniyyətimizi tanımaq üçün səfirliyimiz İndiyə qədər Bakı, Sumqayıt, Gəncə, Şəki, həmçinin Şizuoka prefekturasının İto şəhəri ilə dostluq mübadiləsi həyata keçirən İsmayılı rayonunda ənənəvi musiqi, yapon filmləri festivalı və s. kimi sahələrdə yapon mədəniyyətini təbliğ edən tədbirlər həyata keçirmişdir. İki ölkə arasında insan resursları mübadiləsi də vacibdir və xüsusilə Azərbaycanın gənc nəsil nümayəndələrinin Yaponiyaya birbaşa tanınmaları üçün Yaponiyaya dəvət proqramlarını əzmlə davam etdirmək niyyətindəyik.

İndiyə qədər iki ölkənin bir çox əlaqəli şəxslərinin səyləri ilə qurulan bugünkü Yaponiya və Azərbaycan arasındakı gözəl münasibətləri bundan sonra da geniş şəkildə daha da möhkəmləndirib inkişaf etdirmək üçün var gücümü əsirgəməyəcəyəm.

Yaponiyanın Azərbaycan Respublikasındakı
Fövqəladə və Səlahiyyətli Səfiri
Teruyuki Katori

Yaponiya və Azərbaycan arasında siyasi münasibətlər

1. Rəsmi səfərlər

1) Yaponiyanın Xarici İşlər naziri Taro Kononun rəsmi səfəri (5-6 sentyabr)

Prezident İlham Əliyev, Baş nazir Novruz Məmmədov ilə nəzakət görüşü, Xarici İşlər naziri Elmar Məmmədyarov ilə rəsmi görüş keçirilmişdir. Görüş zamanı nazir Taro Kono Asiya və Avropanı birləşdirən qapı hesab edilən Qafqaz regionunun müstəqil inkişafı üçün əməkdaşlığın davam etdirilməsi istiqaməti olaraq (1) ölkə quruculuğuna məsul olan insan resurslarının yetişdirilməsinə dəstək (insan resurslarının yetişdirilməsi), (2) “Cəlbedici Qafqaz”-ın yaradılmasına dəstək (infrastrukturun, biznes mühitinin yaxşılaşdırılması) kimi iki dayaqdan ibarət «Qafqaz təşəbbüsü» haqqında məlumat vermiş, bundan sonrakı iki ölkə arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişafına olan ümidlərini ifadə etmiş və bu təşəbbüsə əsaslanaraq Azərbaycanla sərmayə sazişi ilə bağlı rəsmi danışıqlara başlanılması və Azərbaycan vətəndaşları üçün viza verilməsi prosedurlarının asanlaşdırılmasınının (qısa səyahətlər üçün çoxdəfəli vizalar) tətbiq edilməsinin qərarlaşdırıldığını çatdırmışdır. Səfər çərçivəsində Şəhidlər xiyabanını ziyarət etmiş, “Əbədi məşəl” abidəsinin önünə əklil qoymuş, İçəri şəhərdə (Qız qalası, Şirvanşahlar sarayı) gəzmişdir. Xarici İşlər nazirinin həyat yoldaşı Kaori Kono Yapon dili Danışığı Klubu və Bakı Uşaq Bərpa Mərkəzini ziyarət etmiş, yapon dilini öyrənən azərbaycanlılarla, eləcə də reabilitasiya olunan uşaqlarla ünsiyyətdə olmuşdur.

2) *Yaponiya Baş nazirinin Xüsusi Məsləhətçisi cənab Dr. Tomohiko Taniuçinin səfəri (7-9 mart)*

Əzam olunmuş müəhazirəçi qismində Azərbaycanca səfər etmiş, Prezident İlham Əliyev, Birinci Vitse-Prezident Mehriban Əliyeva, Baş nazirin müavini Abid Şərifov, Azərbaycan-Yaponiya Parlamentlərarası Dostluq Qrupunun sədri Muxtar Babayev ilə görüşlər keçirmişdir. Prezident yanında Strateji Araşdırmalar Mərkəzi, eləcə də ADA Universitetinin dəstəyi ilə Yaponiya diplomatiyası haqqında müəhazirə ilə çıxış etmişdir.

3) *İqtisadiyyat, Ticarət və Sənaye Nazirinin müavini Daisaku Hirakinin səfəri (29-30 may)*

Beynəlxalq "Caspian Oil and Gas" sərgisi və konfransında iştirak etmək üçün Azərbaycana səfər etmişdir. Baş nazir Novruz Məmmədov, Energetika naziri Pərviz Şahbazov ilə görüşmüşdür.

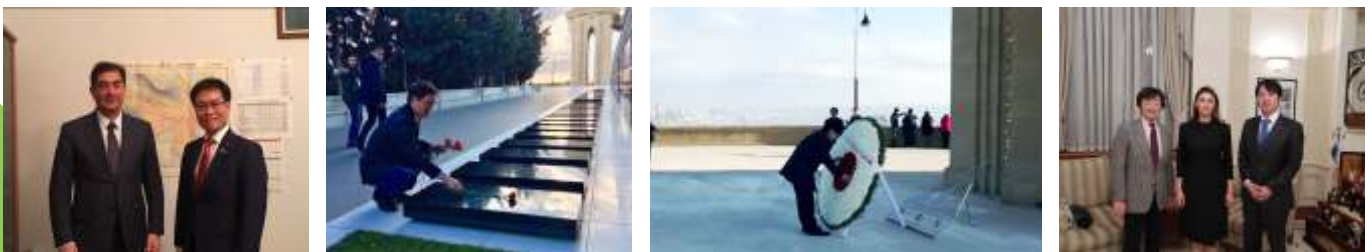
4) *Təhsil, Mədəniyyət, İdman, Elm və Texnologiya Nazirinin müavini Tomoko Ukişimanın səfəri (29-30 noyabr)*

Ümumdünya Antidoping Agentliyinin Təsisçilər Şurasının və İcraiyyə Komitəsinin iclasında iştirak etmək üçün Azərbaycana səfər etmişdir. Yaponiyada həyata keçirilən antidoping təhsili haqqında iclasda məlumat vermişdir.

5) *Yaponiya Parlamentinin üzvləri Masatoşi Akimoto və Masanobu Oquranın səfəri (13-16 dekabr)*

Parlamentlərarası İttifaqın Gənc Parlament üzvlərinin 5-ci Qlobal Konfransında Yaponiyanı təmsil etmək üçün Azərbaycana səfər etmişdirlər. Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyinin Sədr müavini Cəmil Məlikov, Deputat Sevinc Fətəliyeva ilə görüşlər keçirmişdirlər.

Ot kökləri layihələri üzrə Qrant Yardımı

“Qazax rayonunun Yuxarı Salahlı kəndində tibb məntəqəsinin tikintisi” layihəsi

Layihənin əsas məqsədi Qazax rayonunda müasir tipli tibb məntəqəsi tikmək və təxminən 3969 nəfər yerli sakinin ilkin tibbi yardım xidmətlərinin səviyyəsini yaxşılaşdırmaqdır.

Açılış mərasiminin keçirilmə tarixi: 1 oktyabr 2018-ci il

Qrantın məbləği: 90 min 868 ABŞ dolları

“Zaqatala rayonunun Qandax və Kəpənəkçi kəndlərində su təchizatı sisteminin tikintisi” layihəsi

Zaqatala rayonunun Qandax və Kəpənəkçi kəndlərinin sakinlərini içməli su ilə təmin etmək məqsədi ilə 2 ədəd sub-arteziyan quyusu qazılaraq istifadəyə verilmişdir. Bununla yerli sakinlərin içməli suya olan ehtiyaclarının ödənilməsi təmin olunmuşdur.

Açılış mərasiminin keçirilmə tarixi: 24 sentyabr 2018-ci il

Qrantın məbləği: 90 min 719 ABŞ dolları

“Yevlax rayonunun 2 sayılı körpələr evi və uşaq bağçasının təmiri” layihəsi

Yevlax rayonunun 2 sayılı körpələr evi və uşaq bağçasının təmiri nəticəsində sözügedən rayonda məktəbəqədər təhsil səviyyəsinin qismən də olsa yaxşılaşdırılmasına dəstək göstərilmişdir.

Açılış mərasiminin keçirilmə tarixi: 2 oktyabr 2018-ci il

Qrantın məbləği: 90 min 860 ABŞ dolları

“Şəki rayonunun İnçə kəndində tibb məntəqəsinin tikintisi” layihəsi

Şəki rayonunun İnçə kəndinin yerli sakinlərinin ilkin tibbi yardım səviyyəsini yaxşılaşdırmaq məqsədi ilə yeni tipli tibb məntəqəsi inşa edilmiş, İnçə, Aşağı Şabalıd və Zunud kəndləri əhalisinin tibbi ehtiyacları qismən də olsa ödənilmişdir.

Açılış mərasiminin keçirilmə tarixi: 7 noyabr 2018-ci il

Qrantın məbləği: 90 min 692 ABŞ dolları

“Tərtər rayonunun Qaradağlı kəndində orta məktəbin təmiri” layihəsi

Layihənin əsas məqsədi Tərtər rayonunun Qaradağlı kənd orta məktəbində təmir-bərpa işləri aparmaq və şagirdlərin daha arzuolunan şəraitdə təhsil almalarına yardım etməkdir.

Layihə çərçivəsində orta məktəbin 3 sinif otağı, 320m² sahəsi olan pilləkən və 140 m² sahə təşkil edən dəhliz, köhnə anbar və sanitariya qovşağı təmir olunmuşdur.

Açılış mərasiminin keçirilmə tarixi: 7 iyun 2018-ci il

Qrantın məbləği: 90 min 909 ABŞ dolları

“Şamaxı rayonunun Göylər kəndində tibb məntəqəsinin tikintisi” layihəsi

Layihənin əsas məqsədi Şamaxı rayonunun Göylər kəndində yeni tipli tibb məntəqəsinin inşasıdır.

Layihənin icrası nəticəsində mərkəzdən uzaq yaşayan Göylər kənd sakinlərinin tibb sahəsinin yaxşılaşdırılması gözlənilir.

Açılış mərasiminin keçirilmə tarixi: 21 sentyabr 2018-ci il

Qrantın məbləği: 90 min 118 ABŞ dolları

“Qax rayonunun Qırçaq kəndində uşaq bağçasının tikintisi” layihəsi

Layihənin əsas məqsədi Qax rayonunun Qırçaq kəndində bağçanın tikilib istifadəyə verilməsi və kənd əhalisinin övladlarının məktəbəqədər təhsil səviyyəsinin yaxşılaşdırılmasıdır. Layihənin icrası nəticəsində 40 yerlik uşaq bağçası istifadəyə verilmişdir.

Açılış mərasiminin keçirilmə tarixi: 7 noyabr 2018-ci il

Qrantın məbləği: 90 min 861 ABŞ dolları

Zaqatala və Qax rayonlarına iki ikinci əl təcili tibbi yardım maşınının təqdim olunması” layihəsi

Layihənin icrası nəticəsində, Zaqatala rayonunun Aşağı Tala və Qax rayonunun Cəlayer kəndlərinin hər birinə bir ədəd olmaqla, ümumilikdə 2 ədəd ikinci əl təcili-tibbi yardım maşını təqdim edilmişdir. Layihə bu məzmununda həyata keçirilən ilk layihə olmuşdur.

Təqdimat mərasiminin tarixi: 25 sentyabr 2018-ci il

Qrantın məbləği: 35 min 828 ABŞ dolları

Yaponiya ilə iqtisadi əlaqələr

Yaponiya şirkətlərinin fəaliyyəti

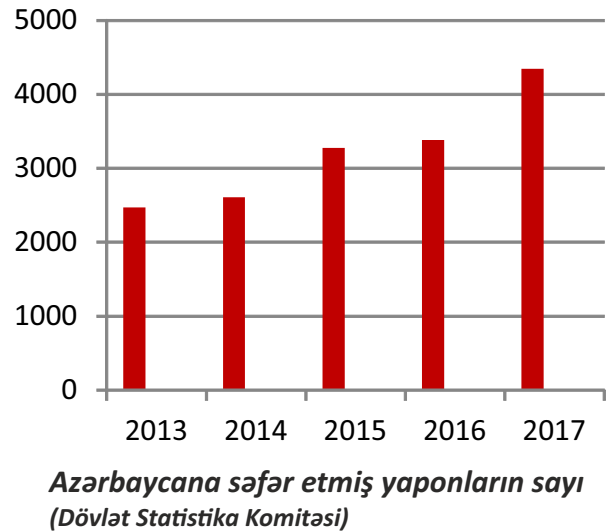
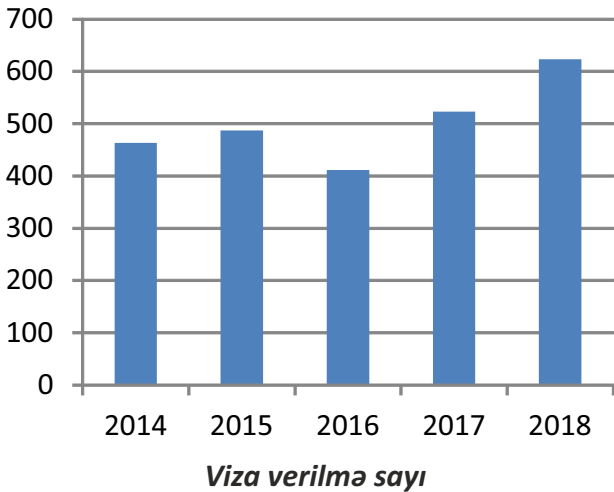
Yaponiya şirkətləri Azərbaycanda enerji, elektrik enerjisi, ticarət, kənd təsərrüfatı, turizm, xidmət və digər sahələrdə aktiv fəaliyyət göstərir. Xüsusən, Yaponiya şirkətləri Azərbaycan iqtisadiyyatının aparıcı sahəsi olan neft sənayesinə uzun müddət töhvə vermişdir. Azəri-Çıraq-Günəşli neft yataqları blokunun işlənməsində İtochu və İNPEX şirkətləri də iştirak edir. 2017-ci ilin sentyabr ayında Azəri-Çıraq-Günəşli neft yataqları bloku üzrə hasilatın pay bölgüsü haqqında saziş 25 il müddətinə uzadılmışdır.

Bundan əlavə, Yaponiya şirkətləri qeyri-neft sektoruna da böyük maraq göstərir. Mütəmadi olaraq keçirilən Yaponiya-Azərbaycan İqtisadi Komitəsinin iclaslarında bu sahə üzrə əməkdaşlığın istiqamətləri barədə müzakirələr aparılır.

Mübadilənin genişlənməsi

Yaponiyanın Azərbaycan Respublikasındakı səfirliyində Azərbaycan vətəndaşları üçün pulsuz viza verilməsi tətbiq olunur. Bir neçə ildir ki, viza verilməsi qaydalarının asanlaşdırılması üçün işlər aparılmış, 2018-ci ilin sentyabr ayında Yaponiya Xarici işlər naziri cənab Taro Kononun Azərbaycana səfərindən sonra viza prosedurları daha da asanlaşdırılmışdır. Bunun nəticəsində, Azərbaycan vətəndaşlarına verilən viza sayında artım müşahidə olunmaqdadır.

Yaponiya vətəndaşlarının Azərbaycana olan marağı da artmış, Azərbaycana səfər edən yaponların sayı da ildən-ilə artmaqdadır.

Mədəni-ictimai əlaqələr

2018-ci ildə azərbaycanlıları yapon mədəniyyəti ilə yaxından tanış etmək məqsədi ilə geniş şəkildə tanıtım xarakterli tədbirlər keçirilmişdir. Gələcəkdə də iki millətin bir-birini daha dərinləndirən anlaması üçün ictimai və mədəni tədbirlər keçirilməsini davam etdirmək niyyətindəyik.

HP: http://www.az.emb-japan.go.jp/itprtop_ja/index.html

Facebook: <https://www.facebook.com/JapanEmb.Azerbaijan/>

Gəncə şəhəri cüdo üzrə 4-cü «Yaponiya səfiri» kubok yarışması (Tarix:7 fevral)

Məkan: "Təhsil" Respublika İdman Mərkəzinin Gəncə filialının cüdo idman zalı

Məzmun: Yaponiyanın "Mədəniyyət üzrə Ot kökləri və İnsan Təhlükəsizliyi Qrant Yardımı Proqramı" çərçivəsində təmir olunmuş idman mərkəzində Gəncə şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsi və Yaponiya səfirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə uşaq və yeniyetmələr arasında cüdo yarışları keçirilmişdir.

Azərbaycan Tələbə Gənclər Təşkilatları İttifaqında Yaponiyanın Azərbaycandakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Teruyuki Katorinin tələbələrə görüşü (Tarix: 12 fevral)

Məkan: ATGTİ-nin qərargahı

Məzmun: ATGTİ-nin təşəbbüsü ilə keçirilən «SəfirləSiz» layihəsi çərçivəsində səfir tələbələrə görüş keçirmiş, onlara Yaponiyanın diplomatiyası, Yaponiya-Azərbaycan münasibətləri haqqında ətraflı məlumat vermiş, tələbələri maraqlandıran sualları cavablandırmışdır.

Məşhur yapon şakuhaçi ifaçısı Yosuke İrienin konserti

Tarix və məkan: 14 sentyabr (Beynəlxalq Muğam Mərkəzi), 15 sentyabr (Landmark Oteli, Rotunda Caz Klubu)

Məzmun: Yaponiyanın qədim nəfəs musiqi alətinin mahir ifaçısı Yosuke İrie Bakıdakı konsertləri zamanı qonaqlara məşhur yapon musiqiləri ilə birgə öz bəstəsi olan gözəl musiqi parçalarını təqdim etmişdir. Beynəlxalq Muğam Mərkəzində baş tutmuş konsertdə şakuhaçi ilə Azərbaycanın kamança musiqisinin sintez ifası da yer almışdır.

17-ci «Bakı Yapon Dili üzrə Natiqliq Müsabiqəsi» (Tarix: 29 sentyabr)

Məkan: Bakı Dövlət Universiteti

Məzmun: Yaponiya səfirliyi və Bakı Dövlət Universitetinin birgə təşkilatçılığı, Yaponiya Fondu və Azərbaycanda fəaliyyət göstərən bir sıra yapon şirkətlərinin dəstəyi ilə 17-ci Bakı Yapon Dili Natiqliq müsabiqəsi təşkil olunmuşdur. Müsabiqədə birinci yer uğrunda 15 nəfər iştirakçı mübarizə aparmış və qalib şəxs Azərbaycanı Moskva Yapon Dili Natiqliq Müsabiqəsində təmsil etmişdir.

Yaponiya imperatorunun Doğum Gününə həsr olunmuş ziyafət (Tarix: 22 noyabr)

Məkan: Fairmont Oteli, Nizami Gəncəvi Ziyafət Zalı

Məzmun: Yaponiya səfirliyinin təşkilatçılığı iş təşkil olunmuş Yaponiya İmperatorunun Doğum Günü Ziyafət tədbirində Azərbaycanın dövlət rəsmiləri, Yaponiya-Azərbaycan ikitərəfli əlaqələrinə töhvə verən şəxslər, Bakıda yerləşən yapon şirkətlərinin nümayəndələri, səfirliyin müxtəlif tədbirlərində əməkdaşlıq etmiş qurumlar iştirak etmişdir.

Tədbirin əvvəlində Azərbaycan Milli Konservatoriyasının tələbələri tərəfindən hər iki ölkənin dövlət himnləri səsləndirilmişdir. Ziyafətin əyləncə hissəsində qonaqlar JTI Bakı şirkətinin dəstəyi ilə Azərbaycana gəlmiş məşhur yapon koto ustası Atsuko Suetominin koto ifasını dinləmişlər. Tədbirdə qonaqlara yapon milli mətbəxinin təamları da təqdim olunmuşdur.

Yapon Koto musiqi aləti ifaçısı Atsuko Suetominin konserti (Tarix: 23 noyabr)

Məkan: Azərbaycan Milli Konservatoriyası

Məzmun: Yaponiya səfirliyinin təşkilatçılığı və Azərbaycan Milli Konservatoriyasının əməkdaşlığı ilə Milli Konservatoriyada məşhur yapon koto musiqi aləti ifaçısı Atsuko Suetominin konserti keçirilmişdir. Konsertdə koto ilə Azərbaycan musiqi aləti qanunun sintez ifası ilə musiqi nömrəsi də təqdim olunmuşdur.

Embassy of Japan in Azerbaijan

Yaponiyanın Azərbaycandakı Səfirliyi

Yaponiyanın Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyi
Ünvan: Hyatt Binası III, 6-cı mərtəbə,
1033 İzmir küç., Bakı, Azərbaycan
Tel.: 012 490 7818/19
Faks: 012 490 7817/20
Web : www.az.emb-japan.go.jp
Facebook: www.facebook.com/JapanEmb.Azerbaijan/
E-poçt: info@bk.mofa.go.jp